

TARKASTELUSSA LÄMPÖYRITTÄJYYS VUONNA 2024

TTS Työtehoseuran julkaisu 486
Jim Antturi & Juhani Piekkala
TTS Työtehoseura

Tarkastelussa lämpöyrittäjäyys vuonna 2024

Julkaisija: Työtehoseura ry
Kiljavantie 6, 05200 Rajamäki
www.tts.fi 09 2904 1200

TTS: n julkaisuja486

ISBN: 978-951-788-502-7
ISSN: 2489-8341 (verkkojulkaisu)
Nurmijärvi 2025

Tiivistelmä

Tämä raportti pitää sisällään ajankohtaiskatsauksen kotimaiseen lämpöyrittäjyyteen, joka perustuu TTS Työtehoseuran toteuttamaan vuosiseurantaan ja kannattavuustarkasteluun. Raportista löytyy tietoa lämpöyrittäjistä, laitosten määristä maakunnittain, yritysmuodoittain ja yhteenveto liiketoiminnan taloudellisista tunnusluvuista. Yrityksiltä on lisäksi kerätty tietoa muun muassa liiketoiminnan kehittymisen odotuksista, puupolttoaineen hankintaetäisyyksistä sekä lähitulevaisuuden investointisuunnitelmista vaihtoehtoihin lämmitysratkaisuihin.

TTS:n rekisterissä olevien lämpölaitosten ja -yritysten määrässä tapahtui vähenemistä vuonna 2024, mutta toiminta pysyi taloudellisen kannattavuuden näkökulmasta vakaana.

Raportti on toteutettu osana maa- ja metsätalousministeriö rahoittamaa Valtakunnallinen lämpöyrittäjyyden seuranta ja kehittäminen (VALKEA) -hanketta.

Ajankohtaista tietoa lämpöyrittäjyydestä toimialalle ja päättäjille

TTS Työtehoseura tuottaa vuosittain ajankohtaista tietoa kotimaisen lämpöyrittäjyyden tilasta.

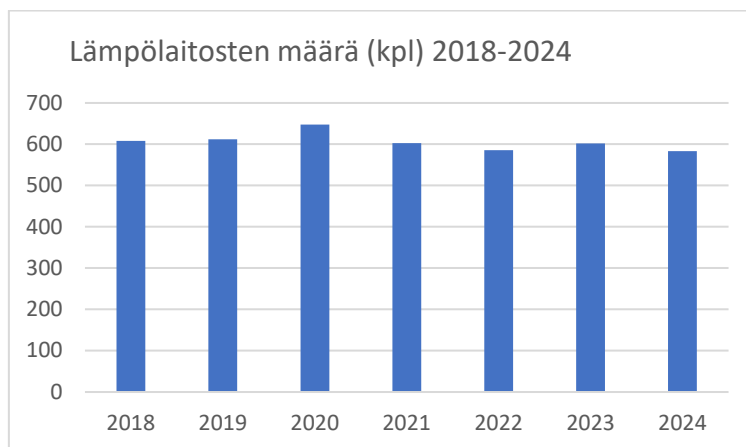
Kotimaan energiamarkkinoilla tapahtuu, kun alalla etsitään ratkaisuja puhtaamman energian tuotantoon laajassa mittakaavassa. Toimijat investoivat vähähiiliseen sähköntuotantoon, lämpöpumppuihin, sähkökattiloihin ja energiavarastoihin. Sähköistyminen kuvaakin vahvasti yhteiskunnan suuntaa tällä hetkellä. Tästä trendistä poiketen Lämpöyrittäjäkoluokan toiminta on pysynyt pitkälti ennallaan. Lämpöyrittäjät myyvät lähellä kasvatetusta metsäenergiasta tuotettua lämpöä pieniin alueellisiin kaukolämpöverkkoihin ja erilliskohteisiin eri puolilla maata. Tämä mahdollistaa osaltaan työtä ja toimeentuloa kasvukeskusten ulkopuolella ja ylläpitää hajautettua energiatuotantoa epävarmassa maailmanpoliittisessa ympäristössä.

Tämän raportin tarkoituksena on tuottaa ajankohtaista tietoa toimialalle ja päättäjille lämpöyrittäjyyden kehityksestä niin yritys- ja lämpölaitostietojen sekä alan taloudellisen kannattavuuden kuin myös yritysten ajankohtaisten näkemysten osalta.

TTS Työtehoseuran toteuttamaa lämpöyrittäjäseuranta rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö osana Valtakunnallinen lämpöyrittäjyyden seuranta ja kehittäminen ([VALKEA](#)) -hanketta.

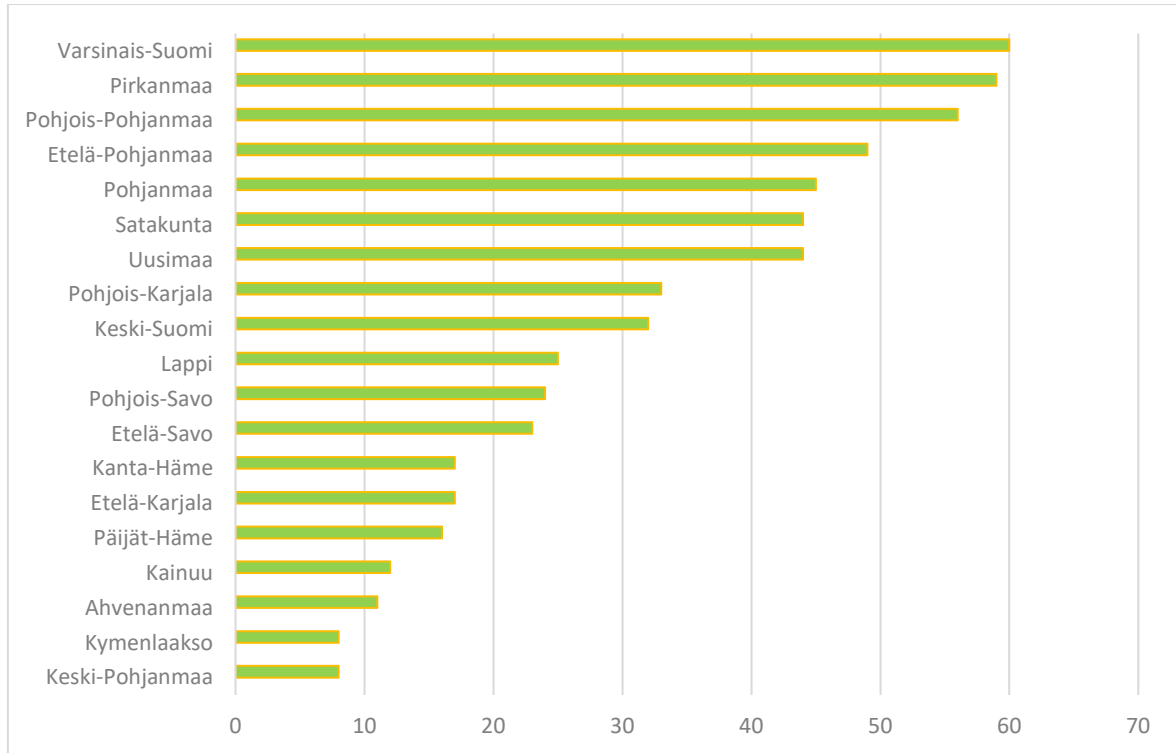
Lämpölaitosten määrän kehitys

TTS:n lämpöyrittäjätietokannassa olevien lämpöyrittäjien ylläpitämien laitosten määrä on pysynyt pitkään noin 600:n kappaleen tasolla (ks. kuvio 1). Vuonna 2024 laitosmäärä oli 583 kappaletta. Laitoksia poistui tietokannasta edelliseen vuoteen nähden 19 kappaletta. Osassa kohteissa lämmitysliiketoiminta oli loppunut esimerkiksi lämmitystarpeen loppumisen tai yrittäjän eläköitymisen myötä ja osassa omistussuhde oli muuttunut siten, että pääosa yrityksestä ei ollut enää yksityisessä omistuksessa eikä yritys tällöin kuulunut enää TTS:n seurannan piiriin. Vuonna 2024 tietokannassa olevien yritysten määrä on 229 yritystä (241 vuonna 2023) joten yrittäjien määrässä on havaittavissa myös laskua.

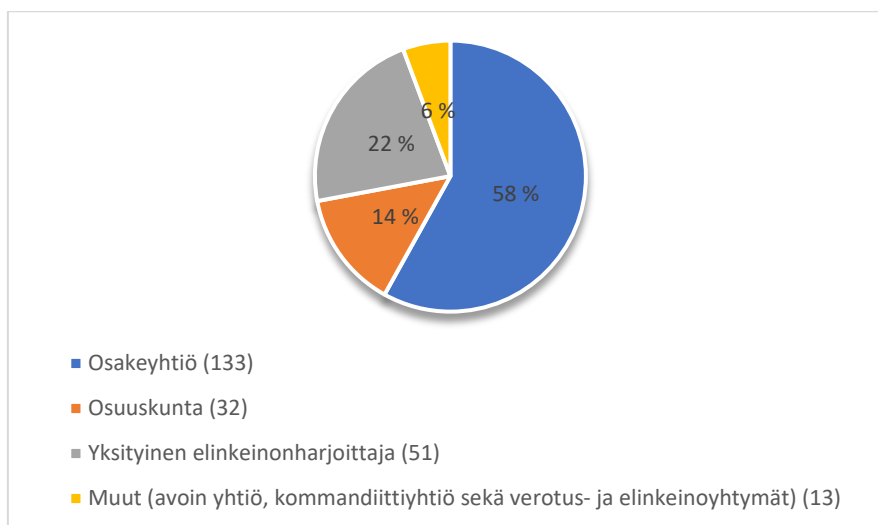
Kuvio 1. Lämpölaitosten määrän kehitys (kpl) vuosina 2018–2024

Maakuntatasolla tarkasteltuna Varsinais-Suomesta tuli vuonna 2024 eniten lämpöyrittäjien ylläpitämiä lämpölaitoksia omaava maakunta, koska Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan laitosten määrä vähentyi vuoteen 2023 verrattuna.

Kuvio 2. Lämpöyrittäjäkohteet maakunnittain vuonna 2024 (kpl).

Yli puolet rekisterin lämpöyrittäjistä on yritysmuodoltaan osakeyhtiöitä, vajaa neljännes yksityisiä elinkeinonharjoittajia ja loput osuuskuntia ja muita yhtiömuotoja (ks. kuvio 3). Suhteelliset osuudet ovat pysyneet melko vakaana jo pidemmän aikaa.

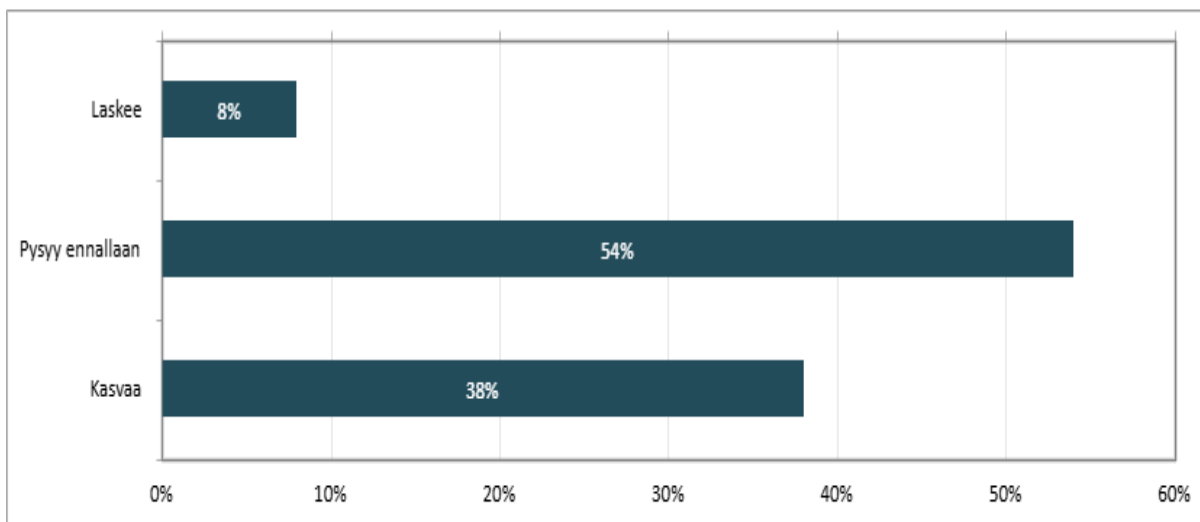

Kuvio 3. Yritysmuodot vuonna 2024

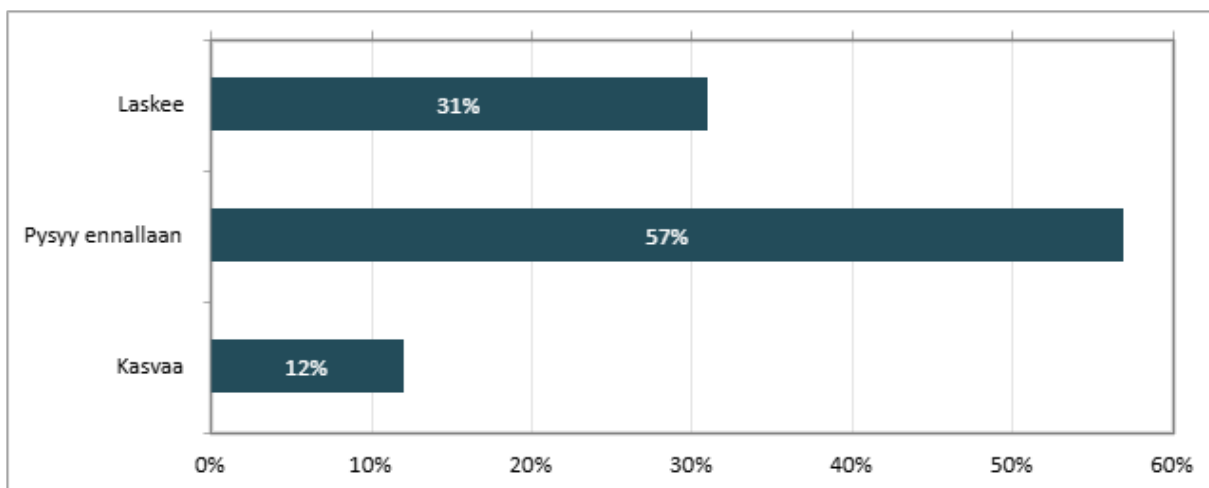
Ajankohtaiskysely

Vuoden 2024 kyselyssä selvitettiin lämpöyrittäjien näkemyksiä oman yritystoiminnan taloudellisesta kehityksestä lähitulevaisuudessa, puupolttoaineiden hankintaetäisyyksiä sekä mahdollisia investointisuunnitelmia vaihtoehtoihin teknologioihin tuottaa lämpöä. Vastauksia saatiin 72 yritykseltä, mitä voidaan pitää kohtalaisen hyvänä edustuksena (31 %) rekisterin 229 yrityksestä. Alla kuvaajien avulla esitettynä kysymykset, vastaukset ja vastausmäärät (n).

1. Miten arvioit yrityksesi liikevaihdon kehittyvän vuosina 2024–2026? (n=72)

2. Miten arvioit yrityksesi kannattavuuden kehittyvän vuosina 2024–2026? (n=72)

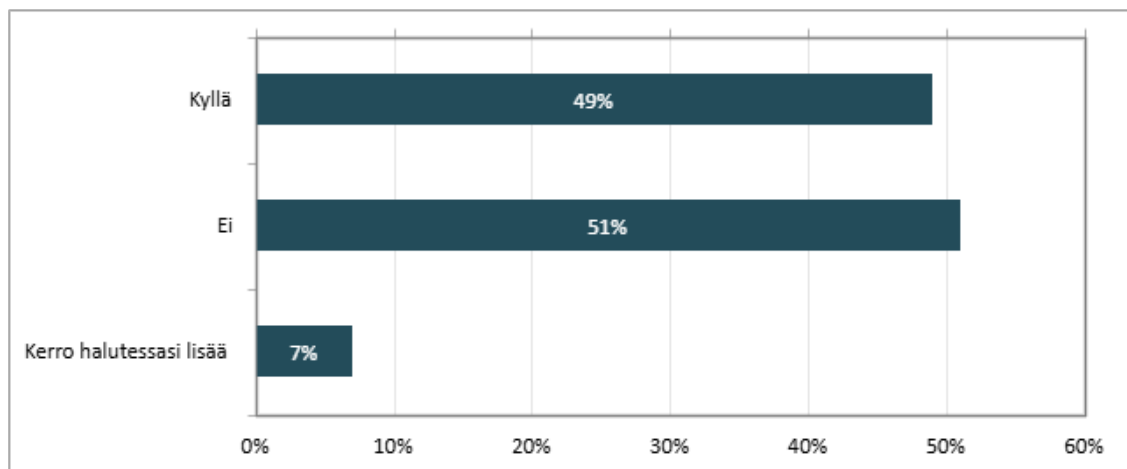
Vaikka vastausten perusteella 92 % lämpöyrittäjistä arvio liikevaihdon pysyvän samana tai kasvavan, niin lähes kolmannes arvio yrityksen kannattavuuden heikkenevän tulevana vuosina.

3. Mikä on käyttämäsi energiapuun keskimääräinen hankintaetäisyys laitoksesta?

Hankintaetäisyydet on korjattu keskiarvoiksi, mikäli vastaaja on ilmoittanut keskiarvon sijasta vaihteluvälin.	Vastauksia (kpl)	Keskiarvo (km)	Mediaani (km)
Eri maakuntia on edustettuna 16 kpl. Tulos on ilmoitettu valtakunnan tasolla.	67	21	15

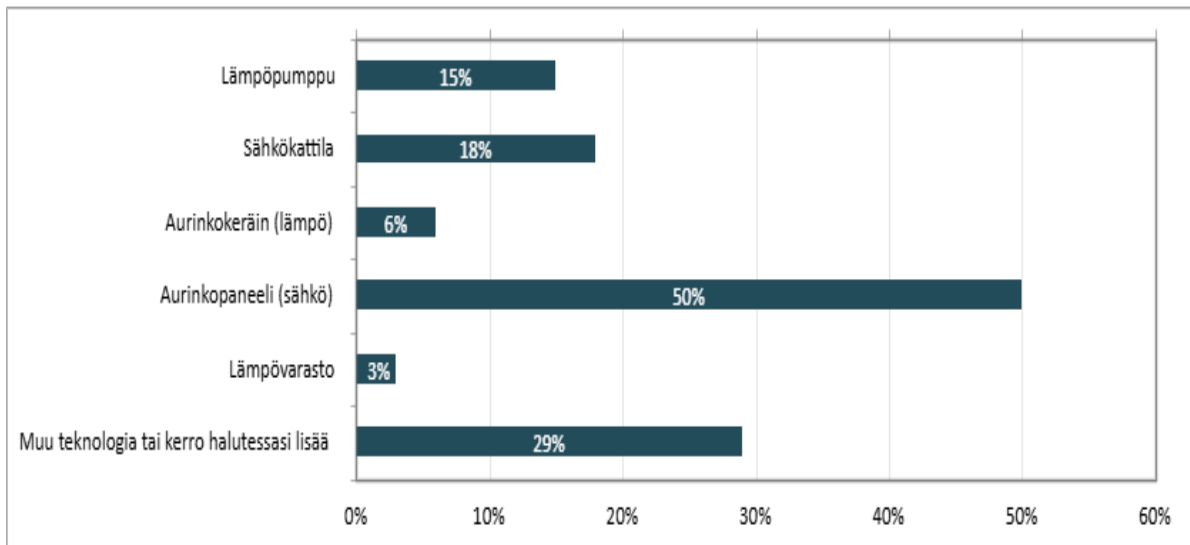
Vastausten perusteella energiapuun hankintaetäisyydet ovat varsin maltilliset. Vaihteluväli etäisyyksille oli 2–50 km. Huomioitavana on, että tarkastelun piiristä löytyy vastauksia maatilakokoluokan toimijoista aina isompiin aluelämpölaitoksiin. Pienemmillä käyttömäärillä myös toimitusetäisyydet pysyivät lyhyempinä.

4. Myykö yrityksesi puupolttoaineita oman käytön lisäksi myös muille toimijoille? (n=72)

Hieman alle puolet vastanneista myi polttoainetta myös muille toimijoille. Lisätietoja kirjallisesti antaneet yritykset (5 kpl) mainitsivat myyneensä puupolttoaineita oman käytön lisäksi muille maataloille.

5. Onko yrityksesi suunnitellut tai harkinnut investoivan vuosina 2024–2026 johonkin seuraavista teknologioista? (n=41)

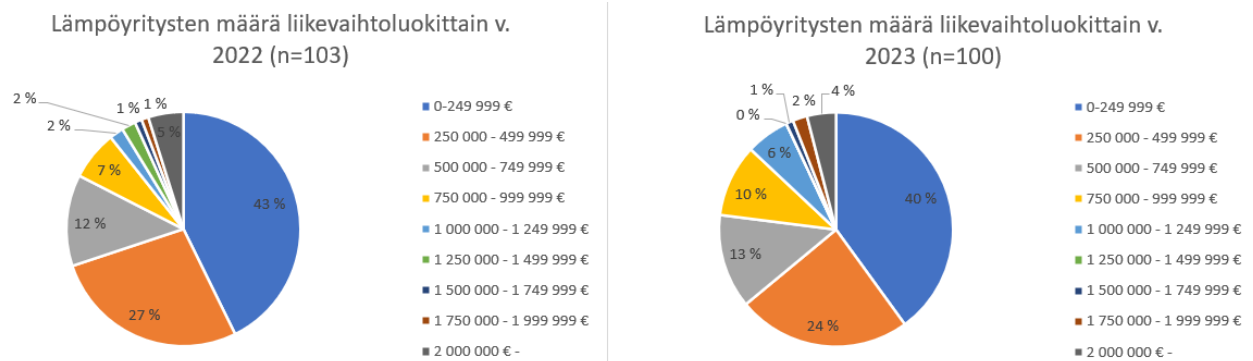
Puolet vastanneista suunnitteli tai harkitsi aurinkopaneeleiden lisäämistä osaksi lämpölaitoksen toimintaa. Kysymyksessä ei tarkennettu, että käytettäisiinkö paneeleita laitoksen yleiseen sähköntarpeeseen vai myös lämmitykseen. Muu teknologia tai kerro halutessasi lisää - vastauksissa perusteltiin pääsääntöisesti syitä olla investoimatta muihin teknologioihin.

Talouden tunnuslukujen tarkastelua

Lämpöyrittäjäliiketoiminnan taloudellista kannattavuutta arvioitiin analysoimalla lämpöyrittäjätietokannan osakeyhtiöiden ja osuuskuntien julkisesti saatavilla olevia tilinpäätöstietoja vuosilta 2018–2023.

Otantaan valittiin mukaan ne yritykset, joiden liikevaihdosta vähintään 50 % muodostui yrityksen oman ilmoituksen mukaan lämmönmyynnistä. Näiden yritysten tilinpäätöstiedot tilattiin Asiakastieto Oy:ltä. Tarkasteltavien yritysten määrä oli 120 kappaletta. Näistä 87 oli osakeyhtiötä ja 33 osuuskuntia.

40 %:lla liikevaihto oli alle 250 000 euroa ja lisäksi noin 65 %:lla yrityksistä liikevaihto oli alle puoli miljoonaa euroa. Mukaan mahtui myös suurempia, liikevaihdoltaan yli 2 miljoonan euron toimijoita, mutta näiden osuus oli vain noin 4 % kaikista analysoiduista yrityksistä. Useat yritykset kasvattivat liikevaihtoaan vuoteen 2022 verrattuna (ks. kuvio 4).

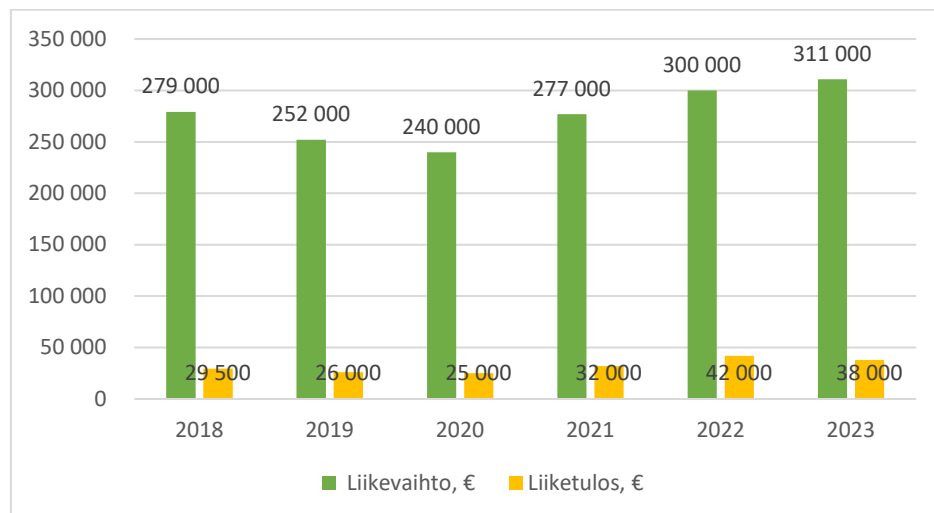

Kuvio 4. Lämpöyritysten jakauma liikevaihtoluokittain vuosina 2022–2023

On huomioitava, että aineiston analysoinnissa liiketoimintavuosi on määritelty siten, että vuonna 2023 päättyneen tilikauden on kirjattu kuvaavan vuotta 2023. Näin on tehty siitäkin huolimatta, että tilikausi on päättynyt esimerkiksi puolivälissä vuotta 2023. Muutamissa tapauksissa tilikausi oli 12 kuukaudesta poikkeava, mutta oikaisuja ei ole tehty.

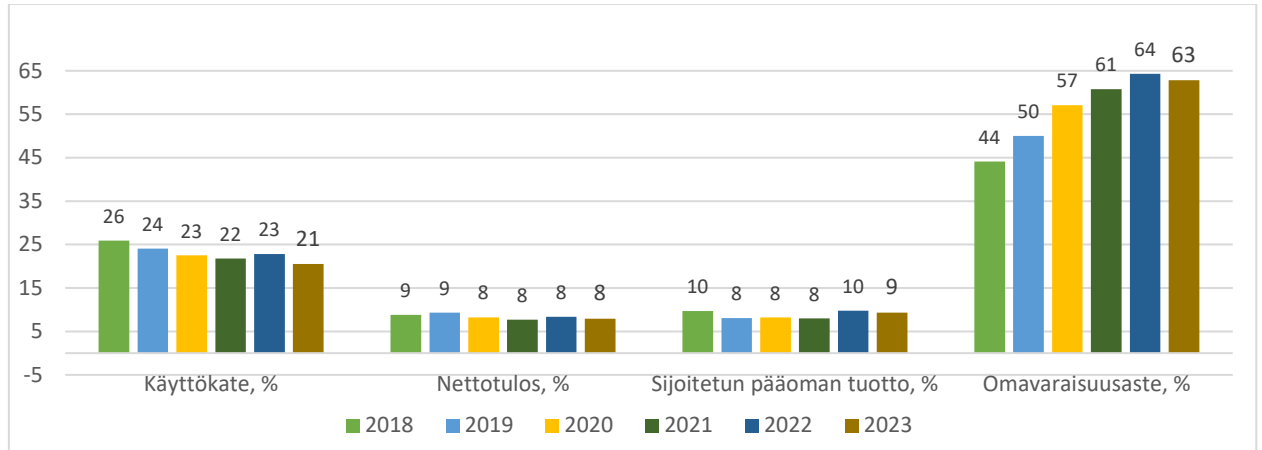
Seuraavassa käsitellään talouden tunnuslukuja aikasarjojen kautta käyttäen mediaanilukemia, jotka kuvaavat joukon keskimmäistä arvoa ja tyypillistä yritystä. On huomattava, että aineistossa yksittäisten tunnuslukujen saatavuus vaihteli (vaihteluväli huomioiden eri vuodet ja tunnusluvut 83...112). Vuosittain tarkasteltava yritysjoukko vaihtelee osan yrityksistä lopettaessa ja uusien tullessa toimialalle, joten aikaisemmissa raporteissa (esim. Antturi & Piekkala 2023) esitetyissä kannattavuusluvuissa on pieniä eroja nyt esitettäviin nähden.

Yritysten nimellinen liikevaihto nousi vuodesta 2022 mutta liike-tulos laski hieman (ks. kuvio 5). Mediaaniliikevaihto oli vuonna 2023 311 000 euroa ja mediaaniliike-tulos 38 000 euroa. Liikevaihto kuvaa yrityksen liiketoiminnan kokoa ja liike-tulos liiketoiminnan tuottoja vähentämättä kuitenkin rahoituseriä ja veroja.

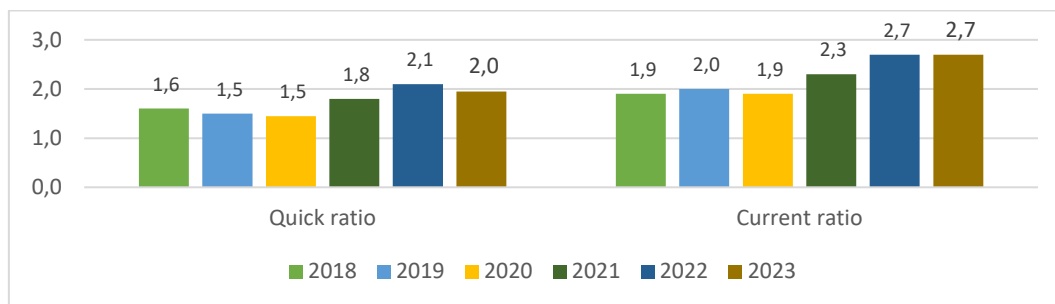
Kuvio 5. Liikevaihto ja liike-tulos (mediaaneja).

Nettotulosprosentti (ks. kuvio 6) kuvaa yrityksen varsinaista tulosta, ja se on säilynyt edellisiin vuosiin verrattuna vakaalla 8 prosentin tasolla. Nettotulosprosentin lisäksi muita taloudellisen kannattavuuden mittareita ovat tässä tarkastelussa käyttökate ja sijoitetun pääoman tuotto. Käyttökate kuvaa liiketoiminnan katetta toimintakulut vähentämällä. Tarkasteltavan yritysjoukon käyttökate jatkoi trendinomaista laskua ja asettui 21 prosentin tasolle vuonna 2023. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti laski vuodesta 2022 vuoteen 2023 noin prosentin ollen nyt 9 prosentin tasolla.

Kuvio 6. Käyttökate, nettotulos, sijoitetun pääoman tuotto ja omavaraisuusaste (mediaaneja).

Yritysten omavaraisuusaste (ks. kuvio 6) on erinomaisella 63 prosentin tasolla. Tähän asti tarkastelujaksolla kasvanut trendi kääntyi vuonna 2023 hienoiseen laskuun.

Kuvio 7. Quick ratio ja current ratio (mediaaneja).

Yritysten maksuvalmius on myös vuonna 2023 erinomaisella tasolla sekä lyhyellä (*quick ratio*) että pidemmällä (*current ratio*) aikavälillä tarkasteltuna (ks. kuvio 7).

Vakaata liiketoimintaa

Tilinpäätöstietojen perusteella lämpöyrittäjien taloudellisten tunnuslukujen positiivinen vire jatkuu. Vuonna 2023 alan toimintaympäristöön vaikutti metsähakkeen ja muiden puupolttoaineiden kysynnän ja hintojen nousu, korkea korkotaso ja taloudellisen epävarmuuden jatkuminen. Tarkasteltujen tunnuslukujen perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että lämpöyrittäjien toiminta on pysynyt toistaiseksi vakaalla pohjalla.

Lähteet:

[Tarkastelussa lämpöyrittäjäyys vuonna 2023 - Doria](#)

